

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Christoffer Masar, puh. 050 411 0163

henkilöstöjohtaja Maari Valli, puh. 040 670 8856

kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Työvoimapalvelut siirtyvät kunnille ja niiden muodostamille työllisyysalueille 1.1.2025. TE24-uudistuksen tavoitteena on tuoda työvoimapalvelut osaksi kunnan elinvoimatyötä sekä tuottaa tehokkaampia ja saavutettavampia työvoimapalveluja. Uudistuksen myötä valtiolta siirtyy kunnille vuoden 2025 alusta noin 100 erilaista TE-toimistojen, ELY-keskusten sekä ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) palvelua ja tehtävää. Uudistuksen myötä nykymuotoiset TE-toimistot lakkautetaan ja toimistojen henkilöstö siirtyy kuntien palvelukseen liikkeenluovutuksella ns. vanhoina työntekijöinä.

Kauniaisten kaupunginvaltuusto päätti yhteisen työllisyysalueen muodostamisesta Espoon kaupungin kanssa ja siitä koskevasta yhteistoimintasopimuksesta kokouksessaan 23.10.2023 (§ 48). Sopimuksessa sovittiin työvoimapalvelujen järjestämisestä annetussa laissa (380/2023) tarkoitettujen julkisten työvoimapalvelujen järjestämisestä 1.1.2025 siten, että tehtävät järjestetään yhteistoimintana niin sanotulla vastuukuntamallilla kuntalain 51 §:n mukaisesti. Vastuukuntana toimii Espoon kaupunki. Yhteistoimintasopimus sekä yhteistyössä laadittu suunnitelma työvoimapalvelujen järjestämiseksi toimitettiin työ- ja elinkeinoministeriöön 31.10.2023 mennessä.

Espoo on vuoden 2024 aikana rakentanut organisaatioita ja asiakkaiden palveluja. Vuoden 2024 tavoitteena on ollut turvata hallittu siirtymä Espoossa käynnissä olleesta työllisyyden kuntakokeilusta pysyvään ja laajentuvaan palvelujen järjestämisvastuuseen. Saadun tiedon mukaan uudistuksen valmistelu etenee suunnitellusti ja aikataulun mukaisesti. Valmistelun etenemistä seurataan ja ohjataan Espoon kaupunginjohtajan asettamassa operatiivisessa ohjausryhmässä, jossa on edustus myös Kauniaisten kaupungista. Valmistelu on jaettu viiteen osaprojektiin: Palvelut (työntekijä- ja työnantajapalvelut), Talous ja rahoitus, Hallinto ja tukipalvelut, HR ja ICT.

Palvelut

TE-(työvoima- ja elinkeino) palvelut ovat julkisia työvoima- ja yrityspalveluita. Henkilöasiakkaiden työvoimapalvelut ovat neuvontaa ja apua työnhakuun, työttömyyteen, oman osaamisen kehittämiseen ja yritystoiminnan käynnistämiseen. Yritysten ja yhteisöjen TE-palvelut ovat neuvontaa ja apua työntekijöiden rekrytointiin, osaamisen kehittämiseen ja muutostilanteisiin.

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä valtion työ- ja elinkeinotoimistoilta kuntien muodostamille työllisyysalueille, kuntiin siirtyy mittava määrä TE-toimistojen, ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen palvelua ja

tehtävää sekä niitä hoitava henkilöstö. TE-toimistot lakkautetaan ja TE-palvelut muuttuvat työllisyysalueen hoidettavaksi.

Espoo ja Kauniainen muodostavat yhteisen työllisyysalueen. Jatkossa alueemme työvoimaviranomainen on Espoon kaupunki. Espoo järjestää TE-palvelut espoolaisille ja kauniaislaisille asukkaille. Toimipisteet kauppakeskus Sellossa Leppävaarassa ja Piispanportissa Matinkylässä jatkavat. Kauniaislaisen TE-palvelujen asiakkaan ei tarvitse tehdä mitään erityistä sen takia, että palveluntarjoaja vaihtuu työllisyysalueelle (Espoon kaupunki) 1.1.2025. Työllisyysalue tiedottaa mahdollisista muutoksista henkilöasiakasta henkilökohtaisesti.

Talous ja rahoitus

Työvoimapalvelujen järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostavat kunnille uuden valtionosuustehtävän.

Siirtyvien työvoimapalvelujen osalta yleiskatteisia valtionosuuksia maksetaan kunnan työkäisen väestön (18–64 -vuotiaat) sekä työttömien määrän perusteella. Työttömien määrä lasketaan laajan työttömyyden perusteella, jolloin mukaan lasketaan myös työvoimapalvelujen piirissä olevat työttömät sekä palkkatuella työskentelevät.

Näiden uusien valtionosuuskriteerien lisäksi vieraskielisyyden perusteella kohdennetaan työttömien kotoutumiskoulutuksen kustannuksia vastaava rahoitus.

Kunnan vastuu työttömyysturvasta aikaistuu nykyisestä ja yksittäisen kunnan rahoitusosuus muuttuu sekä työttömien määrän että työttömyyden keston mukaan.

Kauniaisten ja Espoon solmiman yhteistoimintasopimuksen mukaisesti työllisyysalueen käyttötalouden kustannukset jaetaan sopijakunnille vuosittain yhteisvastuullisesti käyttäen valtionosuuksien määräytymisen kriteereitä. Laskennassa käytettävät kriteerit ja niiden tilastot perustuvat valtiovarainministeriön viimeksi vahvistamiin kuntien peruspalveluiden valtionosuuden laskentatekijöihin.

Sopijakunnille tuotettujen TE-palveluiden nettokustannukset jaetaan sopijakunnille seuraavasti:

- Toteutuneista kustannuksista 50 % kohdennetaan sopijakuntien 18–64-vuotiaiden suhteellisten osuuksien perusteella ja 50 % sopijakuntien työttömien (laaja käsite) määrän suhteellisten osuuksien perusteella.
- Sopijakuntien 18–64-vuotiaiden sekä työttömien (laaja käsite) suhteelliset osuudet määräytyvät sopimuksen piiriin kuuluvien kuntien yhteenlasketusta kokonaismäärästä.

Työllisyysalueen taloudenhoito on vastuukunnan eli Espoon vastuulla ja taloussuunnittelu on osa Espoon taloussuunnitelmaa ja talousarviota. Kustannuksissa huomioidaan myös yhteistoiminnan tuki- ja hallintopalvelujen kustannukset.

Kauniaisten kaupungin osalta TE-uudistus tarkoittaa talouden osalta, alustavien arvioiden osalta pääpiirteittäin seuraavaa:

- Työmarkkinatuen kuntaosuus nousee vuoden 2024 talousarvion 540 000 eurosta vuonna 2025 arviolta 670 000 euroon.
 - o Työmarkkinatuen lisäksi kunnat rahoittavat jatkossa osan Kelan maksamasta peruspäivärahasta ja työttömyyskassojen maksamasta ansiopäivärahasta. Toisin kuin nykyään kunnan rahoitusvastuu koskee jatkossa myös työttömyystukea, joka maksetaan työllistymistä edistävän palvelun ajalta.
 - o Lisäksi kuntien rahoitusvastuu aikaistuu ja rahoitusosuus kasvaa portaittain työttömyyden pitkittyessä. Tähän asti Kela on laskuttanut kunnilta osan työmarkkinatuesta silloin, kun henkilölle on maksettu työmarkkinatukea työttömyyden perusteella 300 päivää tai pidempään. Jatkossa Kela laskuttaa kuntaa henkilöistä, jotka ovat saaneet työttömyystukea 101 päivää.
- Uutena kustannuselementtinä Kauniaisten kaupunki tulee maksamaan arviolta lähes 750 000 euroa vuodessa Espoon ja Kauniaisten muodostamalle yhteiselle työllisyysalueelle, TE-palvelujen ostojen muodossa.
- Nykyisiä veloitetyöllistämiseen liittyviä tuloja jää myös pois, arviolta noin 40 000 euron edestä.
- Valtionosuusjärjestelmän puolella TE-uudistus näkyy siten, että valtionosuuksiin on vuodesta 2025 alkaen lisätty uusi TE-uudistuksen valtionosuus, joka Kauniaisten tapauksessa on 875 000 euroa. Johtuen kuitenkin siitä, että sote-uudistukseen liittyvät erät samalla laskevat noin 450 000 eurolla ja muista valtionosuusjärjestelmään koostuvista leikkauksista, nousevat valtionosuudet vuodesta 2024->2025 ainoastaan reilulla 300 000 eurolla.
 - o Jatkossa TE-uudistukseen liittyvä valtionosuus siirtyy osaksi yleistä valtionosuutta, eikä esiinny enää omana eränä.
- Uudistuksen suora taloudellinen yhteisvaikutus jää toisin sanoen jo alusta alkaen reilusti negatiiviseksi ja uudistus lisää sen lisäksi kaupungin suhdanneherkkyyttä.
- Positiiviselle puolelle on laskettava se, että mikäli uusi TE-alue pystyy työllistämään kauniaislaisia työttömiä nykyisiä TE-toimistoja tehokkaammin ja myös tukemaan paikallisen elinkeinoelämän kehitystä, voi kokonaisvaikutus olla suoraa vaikutuksia parempi.

Laskutuksen osalta on Espoon kaupungin kanssa sovittu, että laskutus tapahtuisi etukäteen kuukausittain tasalaskutuksena, perustuen vuoden 2025 osalta TE-valtionosuuden arvioimiin laskennallisiin kustannuksiin. Vuoden lopussa tulisi tasauslasku koko vuoden osalta, joka perustuu todellisiin kuluihin ja Kauniaisten osuuteen hallintokuluista.

Yhteinen toimielin, Espoon kaupunginhallituksen alaisuuteen uusi työllisyysjaosto

Yhteistoimintasopimuksessa on sovittu, että palvelujen järjestämisestä vastaavana yhteisenä toimielinenä toimii Espoon kaupunginhallituksen alaisuuteen perustettava jaosto. Espoon valtuusto tulee kokouksessaan 18.11.2024 perustamaan uusi työllisyysjaosto sekä samalla hyväksymään Espoon

hallintosääntöön tarvittavat muutokset. Jaoston kokoonpanosta on sovittu yhteistoimintasopimuksessa.

Työllisyysjaostoon kuuluu seitsemän jäsentä, joista jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Espoon kaupunki nimeää viisi jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä ja Kauniaisten kaupunki kaksi jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Espoo nimeää jäsenistään puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kauniaisten kaupungin tulee siis nimetä Espoon kaupunginhallituksen alaisuudessa olevaan työllisyysjaostoon kaksi jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Espoon edustajilta saadun tiedon mukaan Espoon paikkajakotoimikunnasta tullaan ottamaan Kauniaisiin / Kauniaisissa toimiviin paikallispuolueisiin yhteyttä. Huomioon ottaen Kauniaisten hallintosäännön 18 §:n kohta 8 (työvoimapalveluiden järjestäminen) ja 19 §:n kohta 21 (jäsenten nimeäminen hallintoelimiin) katsotaan toimivalta Kauniaisten edustajien nimeämiseen olevan Kauniaisten kaupunginhallituksella. Nimeämisiä tuodaan myöhemmin kaupunginhallituksen käsiteltäväksi tavoitteena aikataulullisesti yhteen sovittaa Espoon kaupunginvaltuuston kokousaikatauluun.

Yhteistoimintasopimuksen mukaan yhteisen toimielimen kokoonpanossa ja toiminnan järjestämisessä tulee ottaa huomioon kummankin kotimaisen kieliryhmän edustavuus.

Yhteisen toimielimen tehtävistä, toiminnan muodoista ja asioiden esittelystä yhteisen toimielimen kokouksissa määrätään tarkemmin Espoon hallintosäännössä.

HR ja ICT

Kuntiin siirtyvien tehtävien mukana työllisyysalueille siirtyä valtiolla työvoimapalvelutehtävissä toiminut henkilöstö. Valtiolta siirtyä 1.1.2025 alkaen Espoon kaupungin palvelukseen runsaat 230 henkilöä.

Uudistuksen myötä Espoo on myös tarpeellisilta osin muuttanut omaa organisaatiotaan. Elinvoiman tulosalueelle on tarkoitus perustaa uusi työllisyyden tulosyksikkö (KV 18.11.2024). Espoon kaupunginhallitus on 4.3.2024 ja 26.8.2024 perustanut uudet tarvittavat virat ja hyväksynyt uudet toimet.

Espoossa on valmisteltu resurssitarpeet, henkilöstösijoittuminen, tehtävänkuvat jne. HR-tietojen siirron, palkanmaksuprosessin ja muiden maksatusprosessien testaus, teknisen tuen varmistaminen ja rajapintojen kuvaukset on myös huomioitu.

Muuta

Palvelustrategia, toimintaohje ja talousarvio on valmisteltu.

1.1.2025 astuu voimaan myös laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023), jolla toteutetaan kotoutumislainsäädännön kokonaisuudistus (KOTO24-uudistus). KOTO24-uudistuksen tavoitteena on vahvistaa maahan muuttaneiden työllisyyttä, työllisyyttä tukevia valmiuksia, kielitaitoa ja osallisuutta yhteiskuntaan. Lain tavoitteena on myös edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken. Laki asettaa velvoitteita myös työvoimaviranomaiselle. Espoo on tähän liittyen siirtämässä maahanmuuttajien neuvonta- ja ohjauspalvelut -vastuualueen henkilöstön ja

tehtävät sekä kansainvälisyys ja maahanmuutto -vastuualueen henkilöstön ja tehtävät elinvoiman tulosalueella olevaan elinkeino -tulosyksikköön.

Lisätietoja valmistelusta on luettavissa mm. Espoon toimielinten pöytäkirjoista, kuten esim. vastauksesta valtuustokyselyyn TE-palveluiden siirtymisestä kunnille ([Espoon kaupunginvaltuuston päätös 19.8.2024 § 62](#)).

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus merkitsee TE-uudistuksen tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.